

Valstybinė kalba Keletas patarimų

Kalbos kultūra – tai norminis, pavyzdingas kalbos vartojimas. Tačiau jeigu kalbos kultūrą suprantame kaip tam tikrą kalbotyros šaką ar bent praktinį kursą, tai jos tikslas yra apsaugoti visuomenę nuo pasitaikančių kalbos klaidų, mokyti jas pažinti, aiškinti, kaip, kokiais būdais kurią klaidą taisyti.

Klaidų priežastys (jas galima vadinti ir klaidų šaltiniais) yra kelios – kitų kalbų, tarmių poveikis, žargonas ir slengas, reikiamo kalbos stiliaus nepaisymas ir kita. Šnekamojoje ir rašomojoje kalbose yra nemažai gramatinių formų vartojimo klaidų, pavyzdžiui, giminės formų pažeidimų: komisijos *pirmininkas* (= **pirmininkė**) G. Žemaitienė; žemės *naudotojas* (= **naudotoja**) savivaldybės administracija. Ne tik dokumentuose, bet ir viešojoje kalboje dažna pasitaiko slaviškoji konstrukcija *kad+bendratis*: Tam, *kad patenkinti* savivaldybių poreikius (= **kad būtų patenkinti savivaldybių poreikiai**), numatoma organizuoti seminarų ciklą.

Neretai painiojama neįvardžiuotinių ir įvardžiuotinių formų vartosena – vengiama įvardžiuotinės formos vartojimo rūšiai išskirti: *uždara* (= **uždaroji**) akcinė bendrovė; *vyriausias* (= **vyriausiasis**) specialistas.

Būdinga įsakymų, raštų kalbos klaida – netinkamai pavartotas padalyvis. Vietoj jo turėtų būti pusdalyvis: *Vadovaujantis* (= **Vadovaudamasi**) Nacionalinės turizmo plėtros programa <...> savivaldybės administracija nusprendė pritarti projektui.

Parengė vyriausioji kalbos tvarkytoja Birutė Kajutytė.

Rengiant publikaciją naudotasi Valstybinės lietuvių kalbos komisijos Konsultacijų banku, „Kalbos praktikos patarimais“.